

LISTAAN:

- **Kapatangyo ti asawayo, partneryo, dagiti nataengan nga annakyo, familia, gagayyem, mamalbalakad kadagiti naespirituan a banbanag, ken dodoktor maipanggep no ania ti importante kadakayo.**
- **Kiddawen iti maysa a tao a pagtaltalkanyo ken mapangnamnamaanyo nga agbalin isuna kas ahente iti pannakataripato ti salun-ato.** Patangenyoy dagiti pagayatanyo iti daytoy a tao. Agpili iti kasukat nga ahente iti pannakataripato ti salun-at no saan a makapagserbi ti ahenteyo.
- **Kumpletoen ti nakasigpit a saan nga inkapilitan a Pakauna a Bilin (Advance Directive).** Mabalinyo ti manginayon iti ad-adu pay a panid no kasapulan tapno isuratyo dagiti pagayatanyo.
- **Mangala iti dua a kualipikado a saksi wenno notario publiko a mangsaksi iti pirmayo.**
- **Pakaammoan ti familia, dagiti gagayyem, ken dodoktor nga adda Pakauna a Bilin (Advance Directive) yo ken nga namnamaenyoy a tungpalenda dagiti pagayatanyo.** Pakaammoan ida maipanggep kadagiti kabaroan a pagayatanyo.
- **Ikan ti kopya ti Pakauna a Bilin ti ahente iti pannakataripato ti salun-ato, dagiti mangipapaay iti pannakataripato ti salun-at, familia, nasinged a gagayyem, mamalbalakad kadagiti naespirituan a banbanag, ken dadduma pay a tattao nga addaan pakairamanan iti pannakataripatoy.**
- **Mangidulin ti kopya kadagiti medikal a papelesyo.**
- **Mangikabil ti kopya iti lugar iti balayyo a nalaka a mabirokan.** (Saan nga iti safe deposit box!!) Mabalinyo ti mangibati iti nakasurat a palagip iti refrigerator a mangibaga kadagiti tattao no sadino ti ayan dagiti importante a dokumentoy tapno masarakanda dagitoy no kasapulan.
- **Mabalinyo nga isurat ti “Pakauna a Bilin (Advance Directive)” iti lisensiyayo iti panagmaneho wenno iti state identification card yo a mangipakita nga adda kinumpletayo a Pakauna a Bilin ken kayatyo a matungpal daytoy.** Saan nga agiduldulin dagiti estasion ti lisensia iti panagmaneho iti Hawai'i kadagiti Pakauna a Bilin.
- **Kanayonyo a basaen ti Pakauna a Bilinyo.** No balbaliwanyo daytoy, pakaammoan dagiti tattao, mangaramid iti baro a dokumento, ken sukatan ti daan.
- **Ammoan ti maipanggep iti POLST:** Masapulyo kadi ti POLST (Provider Orders for Life Sustaining Treatment wenno Bilbilin iti Mangipapaay Serbisio maipanggep iti Panagagas a Pangsustener iti Biag) a kas nayon ti Pakauna a Bilin? Kapatangyo ti doktoryo wenno ti advanced practice registered nurse (APRN) maipanggep iti POLST ken bisitaen ti www.kokuamau.org/polst para iti dadduma pay nga impormasion para kadakayo ken para iti mangipapaay serbisio kadakayo kasta pay ti pormas ti POLST.

Ited daytoy a brosyur ti sapsap nga impormasion ken saan a maibilang kas legal a balakad ken mabalin a saan a maiyataday iti indibidwal a sitwasionyoy.

Inaramid ti Kōkua Mau ken ti Ehekutibo nga Opisina iti Panagtaeng (Executive Office on Aging), Estado ti Hawai'i. Ti listaan ket orihinal nga inaramid ti UH Elder Law Program.

Nabalbaliwan: Enero 2016

PAKAUNA A BILINYO PARA ITI MASAQBAYAN A PANNAKATARIPATO TI SALUN-AT

Daytoy ket sagutyo kadagiti ipatpategyo, kadagiti kameng ti familia ken gagayyem tapno saandanto a pugpuguan no ania ti kayatyo no dumteng ti tiempo a di kay makapagsao para iti bukodyo a bagi

 Kōkua Mau
“Agtultuloy a Pannakataripato”
A Movement to Improve Care

Executive Office on Aging
Department of Health

APAY A MASAPULKO TI PAKAUNA A BILIN MAINAIG ITI PANNAKATARIPATO TI SALUN-AT?

Inikkannatayo ti medikal a teknolohia iti adu a pagpilian a pangsustener iti biag. Gapu iti daytoy importante a patangeny no ania a kita ti pannakataripato ti kayatyo sakbay a mapasamak ti nakaro a panagsakit wenno aksidente. Amin a tattao nga agtawen iti nasursurok ngem 18 ket nasken a maaddaan iti kastoy.

Ita ti nasayaat a tiempo a patangen dagitoy importante a banbanag bayat a kabaclanyo pay laeng nga aramiden dagiti bukodyo a desision tapno mailawlawagyo dagitoy kadagiti dadduma a tattao.

No awan ti Pakauna a Bilinyo mainaig iti Pannakataripato ti Salun-at, (pagaammo kas 'Pakauna a Bilin'), ken no uray maysa laeng a tao nga interesado iti pannakataripato ti saan nga umanamong, saan a mabalin a tungpalen ti doktoryo dagiti pagayatanyo mainaig iti pannakataripato iti tiempo ti panaggibus ti biag.

Ti Pakauna a Bilin ti kasukat ti dati a dokumento ti living will ken ikkannakayo iti ad-adu a pagpilian. Basaenyo dagiti agdama a pormasyo ken siguradoenyo nga ipakita ti Pakauna a Bilinyo dagiti pagayatanyo iti agdama.

ANIA TI IKABILKO ITI PAKAUNA A BILINKO?

TI TAO WENNO "AHENTE" A KAYATYO NGA AGDESISION PARA KADAKAYO NO SAANYO A KABAELAN TI AGDESISION.

Nasken nga inagananyo ti maysa a tao a pagtaltalkanyo tapno agakem kas ahenteyo ken sabali pay a tao a kasukatna. Daytoy a tao ket saan a masapul nga abogado. Malaksid no limitaranyo ti pannakabalin daytoy a tao, adda karbengan daytoy a tao nga umanamong wenno agkedked iti aniaman a kita ti medikal a pannakataripato ken panagsubok, mangikkat wenno mangpili kadagiti dodoktor, ken mangkita iti amin a medikal a rekord.

TI KITA TI PANNAKAAGAS TI SALUN-AT A KAYATYO WENNO DI YO KAYAT.

Mabalinyo nga ibaga no kayatyo wenno saan ti mapagtalinaed a sibibiag babaen kadagiti makina nga aganges para kadakayo wenno maipaayan iti taraon babaen iti tubo uray pay no awanen ti namnama nga umimbang kayo.

DAGITI PAGAYATANYO MAINAIG ITI PANNAKATARIPATO A MANGTED GIN-AWA.

Mabalinyo nga ibaga no kayatyo ti agas para iti ot-ot wenno no sadino ti kayatyo a pagnaedan kadagiti maudi nga aldawyo. Mabalinyo pay ti mangted kadagiti bilbilin a naespirituan, etikal, ken mainaig iti relihion.

KASANOK A MASIGURADO A MATUNG PAL TI PAKAUNA A BILINKO?

Ikkannakayo ti kopya ken kapatangyo ti ahenteyo, dagiti ipatpategyo, pamilia, ken dadduma pay nga addaan pakairamanan iti pannakataripato. Patangeny daytoy ken iti amin a dodoktoryo ken kiddawenyo kadakuada nga ikabilda ti Pakauna a Bilinyo kadagiti medikal a rekordyo. Daytoy a dokumento ken dadduma pay a babasaen a nakasurat iti sabali pay a pagsasao, kas koma kadagiti Advance Directive wenno POLST, ket mabalin a maala manipud iti mangipapaay iti pannakataripato ti salun-atyo, doktor, wenno kompanya ti insurance ti salun-at wenno iti website ti Kōkua Mau iti www.kokuamau.org/languages.

INSTRUKSION PARA ITI PAKAUNA A BILIN

(kas maiyannurot iti Uniform Health Care Decisions Act, 1999)

Kumpletoen ti Paset 1 ken 2 ti nakasigpit a pormas. Mabalinyo a nayunan daytoy iti dadduma pay a papel tapno agaramid kadagiti panagbalbaliw no kayatyo. Di yo masapul ti maysa nga abogado a mangkumpleto iti daytoy a pormas. No masapulyo ti ad-adu pay a tulong, tawagan dagiti numero ti telepono a nairaman iti daytoy a brosyur. Kumpletoen ti listaan iti makinlikod a panid.

PASET 1 - HEALTH CARE POWER OF ATTORNEY, TI AHENTEYO Agpili iti maysa wenno ad-adu pay a tattao kas ahenteyo nga agaramid kadagiti desision iti pannakataripato ti salun-at no saanyo a kabaclanyo ti agdesision. Ti tao a dutokanyo ket mabalin nga asawa, nataengan nga anak, gayyem, wenno siasinoman a pagtaltalkanyo a tao. Ti ahenteyo ket saan a mabalin a ti makinkukua wenno maysa nga empleado ti pasilidad a pakataripatoan ti salun-at no sadinoy nga aw-awaten ti pannakataripato malaksid no kabaggiany isuda.

PASET 2 - INDIVIDUAL NGA INSTRUKSION

Ikkannakayo ti instruksion ti doktoryo ken dadduma pay a tattao maipanggep iti aniaman a beneg ti pannakataripato ti salun-atyo. Addanto pagpilianyo. Ikkannakayo ti tsek ti maysa laeng a kahon iti tunggal kategoria ken ugedan wenno ikkan ti ekis ti amin a saan a maiyanatup. Mabalinyo pay ti manginayon iti ad-adu pay maipanggep kadagiti pagayatanyo ken tarigagayyo mainaig iti pannakataripato.

Kiddawen iti dua a saksi nga agpirmada ken ikkanda ti petsa ti pormas.

Masapul nga am-ammodayo dagitoy dua a tattao. Isuda ket saan a mabalin a mangipapaay iti pannakataripato ti salun-at, empleado ti pasilidad a pakataripatoan ti salun-at, wenno ti tao a pilieny kas ahenteyo. Ti maysa kadagitoy ket saan a mabalin a kabaggiany wenno agtawid kadakayo.

Notario Publiko

No awan ti 2 a saksiyo, masapul a manotarioan ti Pakauna a Bilinyo.

Adda karbenganyo a mangibabawi wenno mangbalbaliw iti Pakauna a Bilinyo iti aniaman nga oras berbal man wenno maisurat. Siguradoenyo nga ibagayo iti ahente ken doktoryo.

SIASINO TI MAKATULONG KANIAK A MANGKUMPLETO ITI PAKAUNA A BILINKO?

Kapatangyo ti mangipapaay iti pannakataripato ti salun-atyo ken ti pannakabagiyo iti plano ti salun-atyo.

Legal Aid Senior Hotline: 1-888-536-0011

O'ahu: UH Elder Law Program, 808-956-6544, www.hawaii.edu/uhelp

Para iti ad-adu pay nga impormasion, makiuman iti:

Kōkua Mau - A Movement to Improve Care

- Para kadagiti Pakauna a Bilin (maala pay kas mabalin a suratan a pdf) pasiarenyo koma ti: www.kokuamau.org/resources/advance-directives.
- Mabalalin a mangted ti Kōkua Mau Speaker's Bureau kadagiti mangilawlawag maipanggep iti Nasapa a Panangplano iti Pannakataripato (dagiti Pakauna a Bilin ken POLST).

www.kokuamau.org • info@kokuamau.org • (808) 585-9977
Kōkua Mau • P.O. Box 62155 • Honolulu HI 96839